

Årsrapport 2017

Kulturnämnden avseende kultur- förvaltningen

Rapport från
Stadsrevisionen
Nr 22, 2018
Dnr: 3.1.2– 40/2018

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och granskningspromemorior för bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, www.stockholm.se/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till
Kulturnämnden

Årsrapport 2017

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen av kulturnämnden avseende kulturförvaltningens verksamhet under 2017.

Revisorerna har den 12 mars 2018 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till kulturnämnden för yttrande senast den 29 juni 2018.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Michael Santesson
Ordförande

Maria Lövgren
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Sammantaget bedöms att kultur nämnden avseende kulturförvaltningen i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig. Revisionskontorets granskning visar att nämnden sedan föregående år genomgått en positiv utveckling när det gäller struktur, styrning och uppföljning av verksamheten.

Under året har revisionskontoret bland annat granskat fakturering av taxor och avgifter, lönehantering samt nämndens delegationsordning. Utvecklingsområden har identifierats, bland annat avseende nämndens delegationsordning. De är dock inte av sådan omfattning att de väsentligt påverkar den samlade bedömningen av nämndens interna kontroll.

Bokslut och räkenskaper

Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har i huvudsak beaktat revisorernas synpunkter/rekommendationer i föregående års granskningar. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra är att ta fram ett fullständigt avtalsregister samt att i dialog med berörda nämnder förtydliga framtida inriktning och vision för evenemangsplats Kungsträdgården.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi.....	1
2.1 Ekonomiskt resultat.....	2
2.2 Verksamhetsmässigt resultat.....	3
3. Intern kontroll	4
4. Bokslut och räkenskaper	6
5. Uppföljning av tidigare års granskning	6

Bilagor

Bilaga 1 - Årets granskningar	7
Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	12
Bilaga 3 – Bedömningskriterier	16

1. Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt reglementet för stadsrevisionen och god revisionsordning i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömningen redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av hur nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

De förtroendevalda revisorerna har träffat nämnden/representanter för nämnden våren 2017 i samband med genomgång av 2016 års granskning och avstämning inför år 2017.

Granskningsledare har varit Charlotta Kristiansson vid revisionskontoret samt Karin Jäderbrink och Sofia Nylund vid PwC AB.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2. Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Sammantaget bedöms att kulturnämnden avseende kulturförvaltningen i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål.

2.1 Ekonomiskt resultat

2.1.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2017:

Driftverksamhet (mnkr)	Budget 2017	Bokslut 2017			Budgetavvikelse 2016
		Utfall	Avvikelse		
Kostnader	1015,2	1028,5	13,3	1,3 %	10,4
Intäkter	130,8	144,7	-13,9	10,6 %	-15,5
Verksamhetens nettokostnader	884,4	883,8	0,6	0,1 %	5,1
Kapitalkostnader	11,7	11,8	0,1		0,3
Driftbudgetens nettokostnader	896,1	895,6	0,5	0,10 %	5,4

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med 0,5 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig. De största avvikelserna finns inom verksamhetsområdena förvaltningsledning (5 mnkr), evenemangsavdelningen (-2 mnkr) samt Stockholms stadsbibliotek (-1,4 mnkr). Enligt nämndens redovisning beror avvikelserna inom förvaltningsledning främst på att budget för utredningar och konsultstöd inte utnyttjats fullt ut. Inom evenemangsavdelningen beror underskottet på ett ökat behov av säkerhetsinsatser vid evenemang under året. Stockholms stadsbiblioteks underskott beror främst på en avbetalning av tidigare hyresgästanpassning för Högdalens bibliotek. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.1.2 Investeringsverksamhet

Investeringsverksamhet (mnr)	Budget 2017	Bokslut 2017		Budget- avvikelse 2016
		Utfall	Avvikelse	
Utgifter	28,6	15,3	13,3	20,0
Inkomster	0	0	0	0
Nettoutgifter	28,6	15,3	13,3	20,0

Av tabellen framgår att nämndens utfall avviker med 13,3 mnr i förhållande till budgeten. Den största avvikelsen finns för renovering/basutställning avseende stadsmuseet, där nämnden förbrukat 1,7 mnr av totalt 13,4 mnr av årets investeringsmedel. Enligt nämndens redovisning beror avvikelsen på förseningarna i renoveringen av stadsmuseet, vilket även påverkar tillträdet till lokalerna. Stadsmuseet planerar för återöppning i november 2018. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.2 Verksamhetsmässigt resultat

Nämndens resultat för 2017 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av nämndens redovisning i verksamhetsberättelsen av i vilken utsträckning kommunfullmäktiges indikatorer och aktiviteter, de egna nämndmålen, nämndindikatorerna och nämndaktiviteterna har uppfyllts samt på övriga granskningar som har genomförts under året.

Nämndens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga resultatet. Avrapporteringen är överskådlig, strukturerad och tydlig och ger rimliga förutsättningar att kunna bedöma måluppfyllelse. Nämnden har avrapporterat samtliga beslutade mål och uppdrag i verksamhetsberättelsen.

I verksamhetsberättelsen bedömer nämnden att av kommunfullmäktiges 20 mål för verksamhetsområdet har 18 uppfyllts. Två av verksamhetsmålen redovisas som delvis uppfyllda. De mål som redovisas som delvis uppfyllda är *Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla*, samt *Stockholm är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor*. Bland annat noteras att nämnden inte fullt uppnår målet för *aktivt medskapandeindex (AMI)* som var 83, då utfallet visar på 79. Enligt nämnden kan en förklaring till utfallet vara en hög personalomsättning inom stödfunktioner på förvaltningen vilket i sin tur fått konsekvenser för styrningen inom verksamheterna. Styrning ingår som en del i AMI. Revisionskontoret noterar även att nämnden inte når årsmålet om 6,26 besök per stockholmare avseende indikatorn *antal besök på*

stadens kulturinstitutioner, då utfallet för året visar på 5,4 besök per stockholmare. Utfallet för året är 5 miljoner besök inom stadens kulturinstitutioner. Enligt nämnden har stadsmuseet, som hållit stängt under året och därmed inte redovisat några besökssiffror, samt Liljevalchs, som renoveras och därför inte har ett normalt besöksår, påverkan på utfallet.

Revisionskontorets granskning visar att det finns grunder för nämndens målbedömning. Redovisade utfall visar att nio av de 11 årsmål som mäter fullmäktiges verksamhetsmål når upp till fastställda målvärden. Revisionskontoret noterar dock att utfallet för ett par av de årsmål som redovisas som delvis uppfylla ligger nära beslutade årsmål. Nämnden har tagit fram 21 egna nämndmål. Till 14 av målen finns indikatorer och/eller aktiviteter framtagna. Nämnden bedömer att 20 av nämndmålen uppfylls helt och att ett av målen uppfylls delvis.

Ett av nämndens uppdrag är att särskilt prioritera barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Revisionskontoret noterar dock att det saknas indikatorer för att mäta huruvida detta uppnås.

Revisionskontoret har under året genomfört två granskningar med bäring på verksamhetens ändamålsenlighet, som rör systematiskt arbetsmiljöarbete och stadens arbete med att tillgängliggöra lokaler för föreningslivet och övriga. Nämnden rekommenderas att säkerställa att undersökning, riskbedömning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet sker i enlighet med arbetsmiljölagstiftningens krav. Vidare att effektivisera rutinen avseende skolkostnadsersättning för de skollokaler som upplåtes till föreningslivet, att överväga att genomföra en kartläggning av föreningslivets behov av lokaler som inte är idrottslokaler samt att tydliggöra informationen om de lokaler som finns tillgängliga i staden. Granskningarna redovisas mer ingående i bilaga 1.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas om nämndens arbete med den interna kontrollen är aktivt och ändamålsenligt, det vill säga förebygger, upptäcker och åtgärdar. Vidare om arbetet är strukturerat och integrerat i organisationen, i system och det löpande arbetet samt om nämnden utvärderar och följer upp det interna kontrollsystemet/-arbetet.

Revisionskontorets granskning visar att nämnden sedan föregående år genomgått en positiv utveckling när det gäller styrning och uppföljning av verksamheten. Revisionskontoret bedömer således att det finns förutsättningar för en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Nämndens system för intern kontroll är aktuellt och upprättat i enlighet med Stockholms stads anvisningar. Nämnden har en årlig och strukturerad riskbedömning som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras. Utifrån denna har en plan för intern kontroll upprättats. Årets internkontrollplan omfattar fyra processer och önskade händelser; felaktigt aggregerad bild och därtill analys för kulturförvaltningen gällande incidenter, att kulturskolans servrar inte klarar av att hålla e-tjänsten öppen vid stor belastning, att projektdokumentation saknas eller är bristfällig och risk för överklaganden av inköpsprocesser avseende konstnärlig verksamhet. Nämndens väsentlighets- och riskanalys innefattar risker för förtroendeskadligt agerande och oegentligheter. Nämnden har även gjort bedömning av var i verksamheten risker kan uppträda, exempelvis inom kulturstödsprocessen.

Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt. Kontroller enligt den interna kontrollplanen har genomförts under året och de avvikelser som påträffats har dokumenterats och åtgärdats, alternativt har åtgärder föreslagits. Den interna kontrollen följs även upp genom administrativa stabens internkontrollplan för ekonomi- och registreringsprocesser samt HR-enhetens internkontrollplan för HR-processer. Inom ramen för den administrativa stabens internkontrollplan har bland annat kontroll av underlag till representationsfakturer genomförts vid två tillfällen under 2017.

En del i nämndens interna kontroll är att säkerställa en ändamålsenlig styrning och kontroll av ekonomi och verksamhet. En granskning av nämndens verksamhetsplan för 2017 visar att nämndens egna mål ansluter till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter. Nämndens prognossäkerhet i årets tertialrapporter har varit god.

Revisionskontoret har genomfört ett antal granskningar med bäring på den interna kontrollen, som bland annat rör fakturering av taxor och avgifter, lönehantering samt nämndens delegationsordning. En del utvecklingsområden har identifierats i granskningarna. Nämnden rekommenderas bland annat att säkerställa integration mellan verksamhetssystem och ekonomisystem inom stadsbiblioteket, att säkerställa att förvaltningens rutiner för löpande uppföljning och avstämning av löneutbetalningar är förankrad i de olika verksamheterna inom förvaltningen samt att tydliggöra delegationsordningen. Granskningarna redovisas mer ingående i bilaga 1.

Revisionskontoret noterar även att ett antal utvecklingsområden identifierats i de interna kontroller som nämnden genomfört, vilka bör beaktas i arbetet med att utveckla den interna kontrollen.

4. Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av hur nämnden har beaktat rekommendationerna, se bilaga 2.

Uppföljning visar att nämnden i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra är att ta fram ett fullständigt avtalsregister samt att i dialog med berörda nämnder förtydliga framtida inriktning och vision för evenemangsplats Kungsträdgården.

Bilaga 1 - Årets granskningar

Granskningar under perioden april 2017- mars 2018

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Systematiskt arbetsmiljöarbete vid Stockholms stadsbibliotek

En granskning har genomförts vid Stockholms stadsbibliotek för att bedöma om nämndens systematiska arbetsmiljöarbete är ändamålsenligt. Särskilt fokus har riktats mot åtgärder mot våld och hot samt insatser för en minskad sjukfrånvaro. Granskningen visar att det finns en organisation för att säkerställa att arbetet sker i enlighet med arbetsmiljölagstiftningen. För att arbeta med åtgärder mot våld och hot har ett ettårigt projekt kring säkerhet, trygghet och bemötande startats upp. Det genomförs insatser för en minskad sjukfrånvaro, bland annat kontinuerliga analyser av sjukfrånvaro på enhetsnivå. Trots insatser uppnås inte årsmålet för sjukfrånvaro om 4,4 procent, då resultatet visar på 6,9 procent. I granskningen framkommer att det finns brister när det gäller utredningar och riskbedömningar kopplat till arbetsmiljö, bland annat saknas riskbedömningar avseende våld och hot i arbetsmiljön. De stödokument som finns framtagna för arbetsmiljöarbetet saknar fullständig information om arbetsmiljölagens krav. Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet sker årligen i samband med verksamhetsberättelsen. På enhetsnivå sker uppföljning av skyddsprotokoll, medarbetarenkät och arbetsmiljöagenda vid olika tillfällen och i varierande omfattning. Dokumentation av uppföljningen sker till viss del, men det sker ingen samlad dokumentation av de olika delarna i arbetsmiljöarbetet som genomförs. Detta försvårar möjligheten att följa det systematiska arbetsmiljöarbetet och de insatser som genomförs.

Sammanfattningsvis bedöms kulturnämnden avseende kulturförvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete inom Stockholms stadsbibliotek inte vara helt ändamålsenligt. Nämnden rekommenderas att anpassa det systematiska arbetsmiljöarbetet till arbetsmiljölagens krav på innehåll och uppföljning.

Föreningslivets tillgång till lokaler

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om stadens arbete med att tillgängliggöra lokaler för föreningslivet och övriga är ändamålsenligt. I granskningen har utöver kulturnämnden även idrottsnämnden, utbildningsnämnden och skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) ingått. Granskningen visar att det pågår ett aktivt arbete

mellan de inblandade aktörerna för att tillgängliggöra lokaler för föreningslivet och övriga. I budget för 2017 fick kulturnämnden tillsammans med SISAB och utbildningsnämnden i uppdrag att tillgängliggöra minst en ny skollokal som inte är skolidrottshall per stadsdelsnämndsområde under 2017. Detta har inte genomförts fullt ut under året, då totalt 11 lokaler i nio skolor i sju stadsdelsnämndsområden tillgängliggjorts under året. I granskningen framkommer även att rutinen för skolersättning till utbildningsförvaltningen för de skollokaler som upplåts för användning inte är effektiv.

Revisionskontoret kan vidare konstatera att någon kartläggning av föreningslivets behov av lokaler inte har genomförts i staden, utöver enstaka inventeringar på stadsdelsnämnds nivå. Revisionskontoret kan även konstatera att det på stadens hemsida är svårt att hitta till bokningssystemet för lokaler och även till övrig information om tillgängliga lokaler. Bokningssystemet och övrig information behöver göras mer känt och lättillgängligt för föreningar och andra.

Den sammanfattande bedömningen är att stadens arbete med att tillgängliggöra lokaler för föreningslivet och övriga inte är helt ändamålsenligt. De granskade nämnderna rekommenderas att effektivisera rutinen avseende hantering av skolersättning. Kulturnämnden rekommenderas att överväga att genomföra en kartläggning av föreningslivets behov av lokaler som inte är idrottslokaler. Kulturnämnden och idrottsnämnden rekommenderas att tydliggöra information om stadens bokningssystem och övriga tillgängliga lokaler som finns i staden.

Intern kontroll

Fakturering av taxor och avgifter för utförda tjänster

En granskning har genomförts vid kulturskolan och Stockholms stadsbibliotek för att bedöma om den interna kontrollen avseende rutiner för fakturering av taxor och avgifter är tillräcklig, samt om uppgifter i redovisningen är aktuella, fullständiga och rättvisande. Kulturskolan och stadsbiblioteket fakturerar avgifter bland annat för instrument och förseningsavgifter i samband med boklån.

I granskningen avseende stadsbiblioteket framkommer att verksamhetssystemet Book IT, där alla medielån och förseningsavgifter registreras, och ekonomisystemet Agresso, inte är bokföringsmässigt integrerade. Intäkter bokas inte upp som en fordran i Agresso, utan registreras först när inbetalning sker. Detta innebär att det inte går att se kundförluster i Agresso. En verifierande granskning av 10 fakturor, som bland annat avser ersättning av instrument,

noteras att det för tre av dem saknas uppgift om tidpunkt för inträffad affärshändelse, vilket strider mot bokföringslagens krav på faktura.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att den interna kontrollen avseende rutiner för fakturering av taxor och avgifter inom kulturskolan är tillräcklig, däremot inte helt tillräcklig inom stadsbiblioteket. Stadsbiblioteket rekommenderas att säkerställa integrationen mellan verksamhetssystem och ekonomisystem. Vidare rekommenderas stadsmuseet att säkerställa att upprättade kundfakturer uppfyller kravet på fullständig faktura i enlighet med bokföringslagen.

Uppföljning och kontroll av lönehantering

En uppföljande granskning har genomförts för att bedöma om det sker nyckelkontroller i enlighet med fastställda rutiner före och efter löneutbetalning, samt om det finns rutiner för löpande uppföljning och avstämning av löneutbetalningar såväl på enhetsnivå som för förvaltningen som helhet. I granskningen framkommer att det i viss utsträckning sker kontroller i samband med löneutbetalningar, men förvaltningens rutin är inte förankrad i verksamheterna. Samtliga kontrollmoment som berörda chefer ska genomföra i samband med attest av lönerapporter sker inte, och de kontroller som genomförs dokumenteras inte. Däremot sker kontroller av HR-avdelningen löpande under året inom ramen för HR-avdelningens internkontrollplan. Sammanfattningsvis bedöms kulturnämndens interna kontroll avseende lönehanteringen i allt väsentligt vara tillräcklig, men det finns vissa områden där kontrollen kan stärkas. Uppgifter i redovisningen bedöms vara aktuella, fullständiga och rättvisande. Nämnden rekommenderas att säkerställa att förvaltningsinterna rutiner följs och förankras hos berörda chefer i de olika verksamheterna.

Förebyggande arbete mot oegentligheter och förtroendekänsligt beteende

En översiktlig granskning avseende intern styrning och kontroll för att förebygga oegentligheter och förtroendeskadligt beteende visar att nämnden gjort bedömningar av var i verksamheten som risker kan uppträda och även tagit fram rutiner och riktlinjer inom områden som kan leda till oegentligheter och förtroendeskada. Kontroller med bäring på området, exempelvis kontroll av underlag till leverantörsfakturer som rör sådant som kostnader för resor och hotell samt intern och extern representation, sker inom ramen för administrativa stabens internkontrollplan. Utfall presenteras i kontrollrapporter som redovisas för administrativ chef och ledningsgrupp. Utfallet i genomförd internkontroll för året visar att det finns brister

inom bedömda riskområden, framför allt avseende hantering av förtroendekänsliga poster i ekonomisystemet. Detta trots att aktiva insatser genomförts, såsom utbildning, dokumenterade rutiner och färdig blankett att bifoga i ekonomisystemet Agresso.

Bidrag till lokalförvaltande organisationer

En granskning har genomförts för att bedöma om kulturnämnden säkerställer en god intern kontroll kopplat till bidragsgivningen gentemot lokalförvaltande organisationer. Granskningen visar att nämnden under 2017 gjort förändringar avseende uppföljning av stöd till lokalförvaltande organisationer och därmed stärkt den interna kontrollen. Den sammanfattande bedömningen är att det tidigare funnits brister i den interna kontrollen av bidrag till lokalförvaltande organisationer men att denna förstärkts under 2017.

Nämndens delegationsordning

En översiktlig granskning har genomförts av om nämndens delegationsordning är i överensstämmelse med kommunallagens bestämmelser.

Den sammanfattande bedömningen är att det finns ett behov av se över och förtydliga delegationsordningen. Nämnden har fattat beslut om en delegationsordning. Beslutet inkluderar förvaltningschefens rätt att fatta beslut i vissa ärendegrupper, samt att förvaltningschefen i sin tur får uppdra åt annan anställd att besluta i sitt ställe. Den beslutade delegationsordningen omfattar både nämndens delegering och förvaltningschefens vidaredelegering till anställd. Detta är inte förenligt med kommunallagens regler. Förvaltningschefens vidaredelegering är inte ett beslut som ska fattas av nämnden.

Vidare visar granskningen att nämndens uppföljning och kontroll av beslut fattade med stöd av delegation från nämnden behöver förstärkas. Det saknas kontroll av att delegaternas beslut följer delegationsordningen. Nämnden har inte fattat beslut om ordförandes rätt att besluta å nämndens vägnar i brådskande ärenden, vilket har betydelse för beslutsfattande i situationer där det är synnerligen svårt att avvakta nämndens beslut. Beslut som fattas med stöd av delegation anmäls inte till nämnden på det sätt som nämnden bestämmer. Revisionskontorets stickprovsgranskning visar att sex av 14 beslut inte anmälts till nämnden.

Nämnden rekommenderas att tydliggöra delegationsordningen så att det framgår vilka ärendegrupper som förvaltningschefen har rätt att besluta i. Nämnden bör även överväga om det finns behov av att

komplettera delegationsordningen med ordförandes rätt att å nämndens vägnar fatta beslut i brådskande ärenden. Vidare rekommenderas nämnden att säkerställa uppföljning och kontroll av beslut fattade med stöd av delegation och att beslut anmäls på ett tillfredsställande sätt.

Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

ÅR – Års-rap- port P – Projekt- rapport	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2014	Leverantörsfakturor Nämndens rekommenderas att stärka rutinerna för anmälan och godkännande av bisyssla. Ett fullständigt avtalsregister bör upprättas. Granskningen indikerar att det kan finnas ett behov av att se över hur inköp sker, för att i de fall det är möjligt, koncentrera inköpen till färre leverantörer.		x		Information om bisysslor sker i samband med medarbetarsamtal. Det finns framtagna förvaltningsspecifika rutiner gällande anmälan om bisyssla, som har inhämtats. Ett särskilt avtalsregister finns inte. Förutom stadens avtalsdatabas finns avtal i ärendehanterings-systemet Platina där listor kan tas ut. I den löpande uppföljningen av e-handel/inköp ingår att följa inköpsbeteendet inom och utom e-handel. Enligt uppgift finns en tendens till ett minskat antal leverantörer. Antalet leverantörer med ett totalt inköpsbelopp under 100 tkr har enligt uppgift mellan januari och oktober 2017 minskat med 11 procent sedan 2016.	2018
P4/2016	Idrott, kultur och mångfaldsbarn och ungdomar Kulturnämnden rekommenderas att samordna med Stockholms Stadsteater AB så att det finns en övergripande bild över stadens utbud av kulturaktiviteter, inklusive de prioriterade målgrupperna. Vidare att utveckla uppföljningen för de prioriterade målgrupperna för att säkerställa ett rikt utbud som är tillgängligt för alla. Nämnden rekommenderas utveckla kommunikationen för att skapa en mer målgruppsinriktad och samordnad kommunikation.	x			Kulturnämnden har utsett en kontaktperson för samverkan med Kulturhuset/Stadsteatern men har inte fått gensvar med motsvarande kontakt från Kulturhusets sida. Någon förvaltningsövergripande strategi eller modell för samordning har därför inte tagits fram. Nämnden arbetar bl.a. utifrån Stockholms stads program för delaktighet. Nämnden har fastställt målet <i>Stockholmare och besökare har tillgång till och kan delta på lika villkor i kulturförvaltningens verksamheter</i> . Nämnden har under året arbetat med att följa upp antalet fria kulturaktörer som vänder sig till målgruppen och kulturskolans resurscenter mäter och redovisar deltagarantal. Inom ramen för en särskild Kulankampanj har mätningar gjorts av andel bokade aktiviteter för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Under året har stadsbiblioteket påbörjat ett arbete med att förbättra informationen till målgruppen när det gäller bibliotekets tillgänglighet på stadens jämförelse-service, i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning att hitta lämpliga bibliotek. Inom kulturskolans resurscenter har finansiering från Statens Kulturråd bl.a. möjliggjort en förbättrad marknadsföring av resurscentret.	
ÅR 2016	Direktupphandling Nämnden rekommenderas att säkerställa att direktupphandlingar genomförs i enlighet med LOU och stadens riktlinjer.	x			Nämnden har fastställt och kommunicerat en rutin för inköp och upphandling. Revisionskontoret har tagit del av rutinen, som hänvisar till stadens regler för direktupphandling. Dessa lyfts även enligt uppgift i samband med utbildningar. Två gånger per år sker uppföljning av direktupphandling i enlighet med administrativa stabens internkontrollplan.	
ÅR 2016	Publik verksamhet i Kungsträdgården Kulturnämnden rekommenderas att i samverkan med övriga ansvariga nämnder utveckla och förtydliga roll- och ansvarsfördelning avseende Kungsträdgården, att utveckla samverkansformer samt att i dialog med de övriga nämnderna förtydliga framtida inriktning och vision för Kungsträdgården.		x		Evenemangsavdelningen har under 2017 haft och fortsätter att ha dialog och kontakt med berörda förvaltningar och bolag; exempelvis SBR, trafikkontoret, fastighetskontoret och idrottsförvaltningen. Evenemangsplatsenheten har haft samordningsmöten en gång i månaden. Även andra myndigheter står i tät kontakt med avdelningen, som ex polismyndigheten och Statens fastighetsverk. Innehållet gällande evenemang och utbud har breddats och utökats, bland annat har satsningar på skridskoåkningen för barn och unga i december fördubblat antalet besökare under vintertid. Avdelningen samordnar enligt uppgift större evenemang i samverkan med SLK och evenemangsstrategen. På grund av oförutsedda händelser under året, t.ex. terrordådet den 7 april, eventuell trafikomläggning i parken samt uppskjuten ombyggnation av evenemangsplatsen, pågår nu samordning av alla framtida kvarstående ombyggnationer tillsammans med trafikkontoret. Dialog om parkens utveckling och innehåll kommer därför att återupptas efter att planer om det fysiska rummet är klara eftersom detta påverkar innehållet.	
ÅR 2016	Kulturnämndens styrning av mångfalden inom kulturskolans verksamhet	x			Kulturskolan har under året sett över framtaget informationsmaterial och då framför allt broschyren om kulturskolan Stockholm. Broschyren delas ut på olika platser samt skickas ut till hushåll i Stockholm. En satsning under året har varit att	

ÅR – Års-rap- port P – Projekt- rapport	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
	Nämnden rekommenderas att göra kulturskolans information och e-tjänst mer tillgänglig för målgrupper som saknar goda kunskaper inom det svenska språket. Nämnden rekommenderas även att utveckla samt systematisera uppföljning och utvärdering av arbetet med att nå fler i de stadsdelar och bland de grupper där relativt få deltar.				översätta broschyren till fler språk. Broschyren finns nu att tillgå på 13 språk och finns även tillgänglig på kulturskolans hemsida. Arbeta har skett med att göra e-tjänstplattformen mer lättnavigerad, och vid kursläppet i december 2017 fungerade tjänsten enligt uppgift väl. Kulturskolan har under året utvecklat sin uppföljning och utvärdering kring särskilda satsningar i prioriterade stadsdelar där deltagarantalet är som lägst. Uppföljningen sker månatligen inom ramen för avdelningens uppföljning av verksamhet och ekonomi. En indikator finns framtaget för detta.	
ÅR 2016	Inköp och anskaffning - granskning avseende ramavtalstrohet Det arbete som påbörjats med att ta fram en förvaltnings-specifik helhetsrutin avseende inköp och upphandling och att kommunicera denna till berörda i verksamheterna bör färdigställas. Senast i samband med införandet av Agresso inköpsmodul (projektet effektivt inköp) bör en mer löpande och strukturerad avtalsuppföljning utvecklas som säkerställer att det finns rutiner och kontroller i syfte att garantera att upphandlade avtal efterlevs, finns och tillämpas.	x			Sedan föregående års genomförda granskning har den nya rutinen avseende inköp och upphandling fastställts och kommunicerats. Revisionskontoret har tagit del av rutinen. Nämnden anger att upphandlingar genomförs med konsultstöd och att en prioriterad lista för upphandlingar har tagits fram som uppdateras fortlöpande. Avtalsuppföljning sker två gånger per år i samband med tertialboksluten, i enlighet med administrativa stabens internkontrollplan. Avtalsuppföljningen dokumenteras i en kontrollrapport. I förvaltningens kontroller framkom bl.a. att högre krav behöver ställas på leverantörerna avseende fakturainnehåll.	
ÅR 2016	Förtroendekänsliga poster Nämnden rekommenderas att fortsätta arbetet med att förbättra den interna kontrollen avseende förtroendekänsliga poster.	x			Arbete pågår med att förbättra den interna kontrollen avseende förtroendekänsliga poster. Bland annat har administrativa staben under året anordnat interna utbildningar för hela förvaltningen avseende rutiner och hantering i Agresso (egna utlägg, representation, inköpskort etc.). Utbildningen har även innehållit information om framtagen blankett på vilken man samlat uppger syfte och deltagare. Blanketten bifogas i Agresso på förtroendekänsliga konton. Vidare sker löpande genomgång av samtliga poster bokförda på berörda kostnadskonton (resor och hotell för personal, intern och extern representation samt kurser, utbildningar och konferenser) genom kontroll som köps från serviceförvaltningen. Därefter gör administrativa staben uppföljning av de poster som fastnat i serviceförvaltningens kontroll och rapportering sker i separat kontrollrapport ett antal gånger årligen.	
ÅR 2016	Projektstyrning avseende renowering/ombyggnationer av kulturlokaler De granskade nämnderna rekommenderas genomföra mer detaljerade utredningar före inriktningsbeslut för att säkerställa att beslutsfattarna i ett tidigt skede får mer korrekta beslutsunderlag. Vidare rekommenderas att erfarenheter avseende samverkan mellan fastighetsnämnden och kulturnämnden bör tas med till kommande projekt.	x			Kulturnämnden genomför numer utredningar tillsammans med konsultstöd före inriktningsbeslut. Nämndens kostnader för investeringar i samband med ombyggnationer av kulturlokaler uppges endast vara en liten andel av totalkostnaden. Enligt uppgift fortsätter samverkan med fastighetsnämnden att utvecklas. Vidare anges att förvaltningen överväger att stärka projektledarkompetensen inom förvaltningen med ytterligare konsultstöd.	
ÅR 2017	Fakturering av taxor och avgifter					2018

ÅR – Års-rap- port P – Projekt- rapport	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
	Stadsbiblioteket rekommenderas att säkerställa integration mellan verksamhetssystem och ekonomisystem. Vidare rekommenderas stadsmuseet att säkerställa att upprättade kundfakturer uppfyller kravet på fullständig faktura i enlighet med bokföringslagen.					
ÅR 2017	Uppföljning och kontroll av lönehantering Nämnden rekommenderas att säkerställa att förvaltningsinterna rutiner följs och förankras hos berörda chefer i de olika verksamheterna.					2018
ÅR 2017	Bidrag till lokalförvaltande organisationer Nämnden rekommenderas att fortsätta följa föreningars ekonomiska utveckling, samt tillse att det finns rutiner kopplat till detta.					2018
ÅR 2017	Delegationsordning Nämnden rekommenderas att tydliggöra delegationsordningen så att det framgår vilka ärendegrupper som förvaltningschefen har rätt att besluta i. Nämnden bör även utreda om det finns behov av att komplettera delegationsordningen med ordförandes rätt att å nämndens vägnar fatta beslut i brådskande ärenden. Vidare rekommenderas nämnden att säkerställa uppföljning och kontroll av beslut fattade med stöd av delegation och att beslut anmäls på ett tillfredsställande sätt.					2018
ÅR 2017	Tillgänglighet till stadens lokaler De granskade nämnderna rekommenderas att effektivisera rutinen avseende hantering av skolersättning. Kulturnämnden rekommenderas att överväga att genomföra en kartläggning av föreningslivets behov av lokaler som inte är idrottslokaler. Kulturnämnden och idrottsnämnden rekommenderas att tydliggöra information om stadens bokningssystem och övriga tillgängliga lokaler som finns i staden.					2018
ÅR 2017	Systematiskt arbetsmiljöarbete Nämnden rekommenderas att anpassa det systematiska arbetsmiljöarbetet till arbetsmiljölagens krav på innehåll och uppföljning.					2018

Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i> –	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnittet Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller *Inte rättvisande*

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

- Nämndens resultat är förenligt med fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Nämnden har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
- Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppfoljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
- Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.

Bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad enligt lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade enligt kommunala redovisningslag och god redovisningssed.